

Briuselis, 2018 m. gruodžio 13 d.
(OR. en)

15561/18

AELE 67
EEE 52
N 69
ISL 49
FL 48
AND 5
MC 5
SM 6
MI 997
FISC 562

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	14661/18 AELE 57 EEE 47 N 61 ISL 45 FL 44 AND 4 MC 4 SM 5 MI 890 FISC 503 + COR 1
Dalykas:	Tarybos išvados dėl homogeniškos išplėstos vidaus rinkos ir ES santykių su ES nepriklausančiomis Vakarų Europos šalimis

Delegacijoms pridedamos Tarybos išvados dėl homogeniškos išplėstos vidaus rinkos ir ES santykių su ES nepriklausančiomis Vakarų Europos šalimis, priimtose 2018 m. gruodžio 11 d. Tarybos (bendrieji reikalai) posėdyje.

TARYBOS IŠVADOS

**DĖL HOMOGENIŠKOS IŠPLĖSTOS VIDAUS RINKOS IR ES SANTYKIŲ SU ES
NEPRIKLAUSANČIOMIS VAKARŲ EUROPOS ŠALIMIS**

Taryba priėmė šias išvadas:

1. Pagal savo 2016 m. gruodžio 13 d. išvadas Taryba įvertino bendrą ES santykių su toliau nurodytomis Vakarų Europos šalimis, kurios nėra ES narės, padėtį: Islandijos Respublika, Lichtenšteino Kunigaikštystė, Norvegijos Karalystė, Andoros Kunigaikštystė, Monako Kunigaikštystė ir San Marino Respublika. Taryba vėl svarstys bendrą ES santykių su Šveicarijos Konfederacija padėtį 2019 m. pradžioje. Po dvejų metų Taryba prireikus vėl įvertins šių santykių padėtį.

EUROPOS SAJUNGOS KAIMYNINĖS VAKARŲ EUROPOS ŠALYS

2. ES nepriklausančios Vakarų Europos šalys yra artimiausios ES partnerės kuriant stipresnę, saugesnę, labiau konkurencingą ir klestinčią Europą. Taryba pabrėžia, kad santykius su visomis šiomis šalimis – ypatingomis tų pačių pažiūrų partnerėmis ES laiko itin reikšmingais ir svarbiais. Mūsų ilgalaikis bendradarbiavimas grindžiamas bendromis pagrindinėmis vertybėmis bei interesais ir bendru paveldu bei istorija, taip pat tvirtais kultūriniais ir geografiniais ryšiais. Ekonominė integracija išplėstoje ES vidaus rinkoje dar labiau mus suartina ir formuoja mūsų klestėjimo ir konkurencingumo ateityje tarpusavio priklausomybę. Per pastaruosius dvejus metus mūsų glaudžius santykius dar labiau sustiprino tam tikros iniciatyvos įvairiose strateginėse srityse.
3. Taryba pakartoja, kad mūsų ekonominės integracijos tvirtumas priklauso nuo visapusiškos pagarbos keturioms vidaus rinkos laisvėms. Todėl kiekvienos valstybės, kuri jau dalyvauja išplėstoje vidaus rinkoje arba pageidauja sustiprinti savo dalyvavimą joje, pareiga yra užtikrinti jos vientisumą ir homogeniškumą, taip pat užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi lygių teisių ir vienodų prievolių principo tiek piliečių, tiek įmonių atžvilgiu.

4. Taryba pažymi, kad puikiai bendradarbiaujama tokiose ES išorės veiksmų srityse kaip parama vystymuisi, žmogaus teisės ir teisinė valstybė, taip pat bendra užsienio ir saugumo politika. Taryba labai gerai vertina tai, kad artimiausios ES Vakarų Europos partnerės derina savo užsienio politikos priemones ir pozicijas su atitinkamomis ES priemonėmis ir pozicijomis. Taryba tikisi, kad šis derinimas bus konsoliduojamas ir stiprinamas. Bendradarbiaujant tarptautiniuose forumuose remiamas ES ir ES nepriklausančių Vakarų Europos partnerių pasiryžimas toliau stiprinti daugiašališkumą.
5. Dėl ES ir ES nepriklausančių Vakarų Europos kaimyninių šalių geografinio artumo jos susiduria su bendrais saugumo iššūkiais ir yra priklausomos vienos nuo kitų užtikrinant nacionalinį ir regioninį stabilumą. Taryba itin palankiai vertina ES bendradarbiavimą su Islandija, Lichtenšteinu ir Norvegija teisingumo ir vidaus reikalų srityje.
6. Taryba atkreipia dėmesį į iššūkius, su kuriais susiduriama vykdant bendrą žuvų išteklių valdymą šiaurės rytų Atlante. Norint išlaikyti šių išteklių teikiamą didelę ekonominę naudą ir išvengti išteklių pereikvojimo bei su tuo susijusio jų mažėjimo, būtina skubiai susitarti dėl visapusiškų ir sąžiningų valdymo režimų, įtraukiant visas Šalis, kurioms tenka atsakomybė šių išteklių valdymo srityje, įskaitant Norvegiją ir Islandiją.

ISLANDIJOS RESPUBLIKA

7. Taryba palankiai vertina glaudų bendradarbiavimą su Islandija tokiose srityse kaip moksliniai tyrimai, inovacijos, aplinkos ir klimato kaitos politika, taip pat teisingumo ir vidaus reikalai. Ji yra pasirengusi intensyvinti šį bendradarbiavimą visose abipusio intereso srityse. Islandija yra svarbi ir patikima ES partnerė.
8. EEE susitarimas tebėra mūsų santykių pagrindas. Šiuo požiūriu Taryba palankiai vertina tai, kad Islandija EEE susitarimo įgyvendinimui skiria vis daugiau dėmesio ir išteklių, be kita ko, kalbant apie su EEE susijusių ES teisės aktų integravimą ir įgyvendinimą laiku.

9. Pažymėtinas tvirtas Islandijos ekonomikos atsigavimas po 2008 m. finansų ir ekonomikos krizės. Taryba palankiai vertina pažangą, susijusią su visapusišku Islandijos vyriausybės planu dėl kapitalo kontrolės priemonių panaikinimo, nekeliant grėsmės šalies ekonominiam ir finansiniam stabilumui. Taryba primena, kad apribojimai gali būti taikomi tik laikinai, remiantis EEE susitarimo 43 straipsnio nuostatomis.
10. Taryba palankiai vertina tai, kad 2018 m. gegužės 1 d. įsigaliojo ES ir Islandijos susitarimai dėl papildomų prekybos pagrindiniais ir perdirbtais žemės ūkio produktais lengvatų ir dėl žemės ūkio ir maisto produktų geografinių nuorodų apsaugos. Šie susitarimai rodo šalių norą skatinti ir plėtoti prekybą kokybiškais produktais, kuri būtų naudinga vartotojams, ūkininkams bei pramonės sektoriams tiek Islandijoje, tiek ES.
11. ES yra labai suinteresuota stiprinti ir toliau plėtoti savo vykdomą tarpsektorinę veiklą Arktuje. Islandija yra artima ir patikima partnerė Arkties klausimais. Todėl Taryba tikisi plėtoti šią ypatingą partnerystę siekiant visapusiškai išnaudoti Arkties teikiamas galimybes, visų pirma mokslinių tyrimų ir mokslo, atsparumo klimato kaitai didinimo veiksmų ir taršos prevencijos srityse. Be to, Taryba nekantriai laukia būsimo Islandijos pirmininkavimo Arkties tarybai 2019–2021 m. laikotarpiu. Taryba palankiai vertina Islandijos nuolatinę didelę paramą ES, pastarajai siekiant stebėtojos statuso Arkties taryboje.
12. Primindama 2016 m. gruodžio mėn. išvadą Taryba dar kartą patvirtina tvirtai remianti tolesnį tarptautiniu lygmeniu sutarto komercinės banginių medžioklės moratoriumo, sudaryto Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje, laikymąsi ir banginių šeimos gyvūnų bei kitų jūrų išteklių rūšių įtraukimą į Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES) sąrašą. Todėl ji primygtinai ragina Islandiją nebevykdyti komercinės banginių medžioklės, kai 2018 m. pabaigoje baigsis dabartinė penkerių metų kvota, kad būtų laikomasi tarptautiniu lygmeniu sutarto komercinės banginių medžioklės moratoriumo, sudaryto IWC, ir panaikinti savo išlygas dėl CITES šių ir kitų jūrinių rūšių atžvilgiu.

LICHTENŠTEINO KUNIGAIKŠTYSTĖ

13. ES ir Lichtenšteino santykiai yra labai geri ir dinamiški, o nuo 2016 m. jie dar labiau suintensyvėjo. Taryba palankiai vertina nuolatinį puikų bendradarbiavimą su Lichtenšteinu srityse, kurioms taikomi EEE ir Šengeno susitarimai, taip pat kitose srityse. Sustiprėjo bendradarbiavimas užsienio politikos srityje.
14. Taryba tikisi toliau gilinti konstruktyvų ES bendradarbiavimą su Lichtenšteinu, konkrečiai – Jungtinių Tautų, Europos Tarybos ir ESBO veiklos srityse, visų pirma tokiais klausimais kaip teisinės valstybės stiprinimas, pagarba žmogaus teisėms, tarptautinis baudžiamasis teisingumas, taip pat kova su finansiniais nusikaltimais ir pinigų plovimu.
15. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad Lichtenšteinas dalijasi su kitomis mažomis Vakarų Europos šalimis savo didele patirtimi įgyvendinant EEE ir kitus susitarimus su ES.
16. Lichtenšteino, kuris vienas iš pirmųjų pradėjo taikyti bendrą duomenų teikimo standartą, dalyvavimas automatinio keitimosi informacija apie mokesčius mechanizme (jis keičiasi informacija nuo 2017 m. rugsėjo mėn.) yra labai teigiamai vertintinas indėlis į didžiulius pasaulinio masto pokyčius mokesčių skaidrumo srityje pastaraisiais metais.
17. Taryba palankiai vertina konstruktyvų, skaidrų ir atvirą bendradarbiavimą su Lichtenšteinu, kuriuo siekiama užtikrinti, kad būtų taikomi ES verslo apmokestinimo elgesio kodekso principai ir visi kriterijai. Šiuo požiūriu ji ypač palankiai vertina greitą teisėkūros proceso užbaigimą 2018 m., kad būtų išspręsti ES elgesio kodekso grupės nustatyti klausimai. 2018 m. spalio 2 d. ECOFIN taryba pripažino padarytą pažangą.

NORVEGIJOS KARALYSTĖ

18. Norvegija yra artima ir ilgalaikė ES partnerė. ES ir Norvegija bendradarbiauja sprendžiant daug tokių bendrų iššūkių kaip klimato kaita, migracija ir mūsų piliečių apsauga. Pastaruosius dvejus metus santyčiai apskritai ir toliau buvo puikūs. Taryba palankiai vertina šių metų gegužės 9 d. Norvegijos vyriausybės priimtą Bendradarbiavimo su ES strategiją (2018–2021 m.).
19. Taryba palankiai vertina nuolatinį tvirtą bendradarbiavimą su Norvegija bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) srityse ir patvirtina ES įsipareigojimą toliau stiprinti šį bendradarbiavimą. Norvegijos indėlis BSGP srityje metams bėgant buvo akivaizdus, įskaitant dalyvavimą keliose ES vadovaujamose misijose. ES ir Norvegijos bendradarbiavimas grindžiamas bendromis vertybėmis, konkrečiai pagarba žmogaus teisėms ir demokratijos principams; jis išsiplėtė iki tokių sričių kaip tarpininkavimas, taikos kūrimas ir tarptautinė vystymosi darbotvarkė.
20. ES ir Norvegija jaučia didelę atsakomybę prieš mūsų piliečius, gamtinę aplinką ir būsimas kartas. Taryba palankiai vertina aiškią Norvegijos valią ir toliau būti tarptautinio bendradarbiavimo klimato klausimais varomąją jėgą ir dirbti siekiant Paryžiaus įsipareigojimų įgyvendinimo kartu su ES.
21. Taryba palankiai vertina 2017 m. kovo mėn. Norvegijos strategiją dėl Arkties, kurioje išdėstyta Norvegijos taikios, novatoriškos ir tvarios Tolimosios Šiaurės vizija ir politikos priemonės šiai vizijai įgyvendinti. Visų pirma Taryba palankiai vertina Norvegijos nuolatinę paramą ES veiklai Arktyje, be kita ko, Arkties suinteresuotųjų subjektų forumo kontekste, ir tam, kad ES taptų stebėtoja Arkties taryboje. ES ir Norvegija taip pat yra svarbios partnerės sprendžiant su vandenynais susijusius klausimus tiek pasauliniu, tiek regioniniu lygmeniu. Glaudžiai bendradarbiaujama žuvininkystės ir jūrų reikalų, mokslinių tyrimų ir inovacijų, švietimo, kultūros ir daugelyje kitų sričių.

22. Norvegija išlieka viena iš pagrindinių naftos ir dujų tiekėjų ES, bet ji yra ir artima partnerė plėtojant kitus energijos šaltinius. Mūsų glaudus bendradarbiavimas yra itin svarbus ES energetiniam saugumui ir siekiant energetikos sąjungos tikslų.
23. Taryba palankiai vertina tai, kad 2018 m. vasario 6 d. pasirašytas ES ir Norvegijos Karalystės susitarimas dėl administracinio bendradarbiavimo, kovos su sukčiavimu ir reikalavimų vykdymo pridėtinės vertės mokesčio srityje.
24. Taryba pripažįsta Norvegijos kaip vienos iš pagrindinių ES prekybos partnerių svarbą ir palankiai vertina tai, kad 2018 m. spalio 1 d. įsigaliojo Norvegijos ir ES susitarimas dėl papildomų prekybos pagrindiniais žemės ūkio produktais lengvatų. Taryba tvirtai pakartoja raginimą Norvegijai aktyviai, prioriteto tvarka ir nedelsiant įsitraukti į konstruktyvų derybų dėl prekybos perdirbtais žemės ūkio produktais liberalizavimo procesą pagal EEE susitarimo 3 protokolo 2 straipsnio 2 dalį ir 6 straipsnį. Taryba taip pat ragina Norvegiją atnaujinti derybas dėl geografinių nuorodų apsaugos, nes tai yra svarbus tarptautinės prekybos žemės ūkio produktais ir maisto produktais elementas.
25. Taryba dar kartą patvirtina tvirtai remianti tolesnį tarptautiniu lygmeniu sutarto komercinės banginių medžioklės moratoriumo, sudaryto Tarptautinėje banginių medžioklės komisijoje (IWC), laikymąsi ir banginių šeimos gyvūnų bei kitų jūrų išteklių rūšių įtraukimą į CITES sąrašą. Todėl ji primygtinai ragina Norvegiją liautis skirti banginių kvotas, laikytis tarptautiniu lygmeniu sutarto komercinės banginių medžioklės moratoriumo, sudaryto IWC, ir panaikinti savo išlygas dėl CITES šių ir kitų jūrinių rūšių atžvilgiu.

EUROPOS EKONOMINĖ ERDVĖ

26. Taryba pažymi, kad EEE susitarimas toliau veikė patenkinamai. Taryba palankiai vertina tai, kad per pastaruosius dvejus metus į EEE susitarimą buvo įtraukta tam tikrų labai svarbių teisės aktų, pavyzdžiui, Pediatrijos reglamentas, ekologinės gamybos dokumentų rinkinys ir Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas. Pastarasis yra svarbiausia reforma duomenų apsaugos srityje per pastaruosius 20 metų. Taryba ragina dėti daugiau pastangų siekiant greitai įgyvendinti dar neįgyvendintus teisės aktus, pavyzdžiui, trečiąją energetikos dokumentų rinkinį, Saugos jūroje direktyvą, Trečiąją pašto paslaugų direktyvą ir teisės aktus dėl genetiškai modifikuotų organizmų ir kovos su pinigų plovimu.
27. Nors daugiau nei pusė dar neįtrauktų ES teisės aktų vis dar yra iš finansinių paslaugų srities, Taryba pažymi, kad šioje srityje pastangos buvo sustiprintos ir kad pastaraisiais mėnesiais buvo įtraukti keli itin svarbūs teisės aktai. Šiuo klausimu Taryba pakartoja, kad vientisumo ir teisinio tikrumo principais užtikrinamas vidaus rinkos veiksmingumas, tvarumas ir galiausiai patikimumas ir šiais principais visos šalys turi ir toliau vadovautis EEE susitarimo veikimo atžvilgiu.
28. Taryba palankiai vertina Islandijos, Lichtenšteino ir Norvegijos indėlį siekiant mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus EEE 2014–2021 m. laikotarpiu pasitelkiant EEE ir Norvegijos finansinius mechanizmus. Šis indėlis naudingas visai EEE.
29. Taryba palankiai vertina pažangą derybose su dauguma šalių naudos gavėjų dėl susitarimo memorandumų 2014–2021 m. finansavimo laikotarpiui ir jų pasirašymą. Taryba tikisi, kad visos programos bus greitai parengtos, patvirtintos ir įgyvendintos – tai padarys teigiamą poveikį vietoje visuose numatytuose prioritetiniuose sektoriuose. Visų pirma, turėtų būti akcentuojama parama laisvai ir dinamiškai pilietinei visuomenei EEE.

30. Taryba pažymi, kad EEE susitarimo 19 straipsnyje numatyta, kad Susitariančiosios Šalys turėtų toliau dėti pastangas siekiant palaipsniui liberalizuoti prekybą žemės ūkio produktais ir šiuo tikslu turėtų kas dvejus metus atlikti prekybos žemės ūkio produktais sąlygų peržiūrą, kad išnagrinėtų nuolaidų taikymo galimybes.
31. JK išstojimas iš ES taip pat kelia svarbių klausimų EEE narėmis esančioms ELPA valstybėms. Taryba pabrėžia, kad svarbu apsaugoti EEE susitarimą, užtikrinti gerai veikiančios ir homogeniškos EEE tęstinumą ir išsaugoti vidaus rinkos vientisumą. Reikėtų toliau tęsti, o prireikus paskutiniuose proceso etapuose suintensyvinti ES ir EEE narėmis esančių ELPA valstybių glaudų dialogą ir nuolatinį keitimąsi informacija apie ES ir JK derybas pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį dėl JK išstojimo iš ES.
32. ES ir EEE šalys daugeliu progų patvirtino remiančios EEE susitarimą. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad skiriamas didesnis dėmesys visuomenės informavimui ir komunikacinės veiklos pastangoms, kad būtų padidintas informuotumas apie EEE susitarimo svarbą skatinant ES ir EEE narėmis esančių ELPA valstybių ekonominę integraciją ir apsaugant bendrus mūsų interesus.

ANDOROS KUNIGAIKŠTYSTĖ, MONAKO KUNIGAIKŠTYSTĖ IR SAN MARINO RESPUBLIKA

33. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad per pastaruosius dvejus metus labai geri ES ir Andoros, Monako ir San Marino santykiai dar labiau suintensyvėjo. Pažymėtini šių santykių aspektai, visų pirma, yra intensyvesnė ES ir šių trijų partnerių sąveika, taip pat pažanga derybose siekiant sudaryti vieną arba kelis asociacijos susitarimus (toliau – susitarimas).

34. Taryba pažymi, kad susitarimu numatomas Andoros, Monako ir San Marino dalyvavimas ES vidaus rinkoje ir bendradarbiavimas su ES kitose politikos srityse. Taryba su pasitenkinimu pažymi, kad 2015 m. kovo 18 d. pradėtos derybos dėl susitarimo jau pereina į galutinį etapą. Taryba palankiai vertina, *inter alia*, teigiamą pažangą, pasiektą derybose su Andora dėl tabako sektoriaus, ir ragina visas šalis toliau aktyviai dėti pastangas siekiant greitai užbaigti šias derybas, kurių rezultatas verčiau būtų vienas bendras susitarimas, prie kurio būtų pridėti trys kiekvienai šaliai skirti protokolai ir priedai dėl *acquis*.
35. ES yra visapusiškai įsipareigojusi ir pasirengusi dirbti, kad iki 2019 m. pavasario būtų užbaigtos diskusijos dėl susitarimo struktūros. Taryba supranta, kad derybos dėl atitinkamos *acquis* perkėlimo, kurį turi atlikti šie trys partneriai, turi būti tęsiamos toliau. Šiuo atžvilgiu Taryba ragina Andorą, Monaką ir San Mariną toliau stiprinti administracinius gebėjimus ir siekti bendradarbiauti su partneriais, įskaitant valstybes nares. Tai padės užtikrinti greitą *acquis* perkėlimą derybų metu ir po jų, taip pat veiksmingą visų šalių vykdomą susitarimo valdymą, stebėseną, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą.
36. Taryba pažymi, kad didelė būsimo susitarimu numatoma integracija su Andora, Monaku ir San Marinu turėtų būti grindžiama, *inter alia*, bendromis Andoros, Monako, San Marino ir ES sutarčių vertybėmis, keturiomis vidaus rinkos laisvėmis ir susijusia horizontaliąja ir gretutine politika, vienodų sąlygų nustatymu, geru mokesčių valdymu ir stipriais bei atspariais instituciniais pagrindais. Taryba pakartoja, kad būsimas susitarimas turėtų būti grindžiamas, be kita ko, vidaus rinkos gero veikimo ir homogeniškumo bei teisinio tikrumo išlaikymu, kartu atsižvelgiant į kiekvienos šalies ypatumus ir konkrečią padėtį remiantis Deklaracija dėl Europos Sąjungos sutarties 8 straipsnio.

37. Taryba pakartoja, kad susitarimui sustiprinti svarbu sukurti darnią, efektyvią ir veiksmingą institucinę struktūrą; tai pirmiausia turėtų:
- a) apimti šalių tarpusavio konsultacijų forumą siekiant užtikrinti gerą susitarimo veikimą ir tinkamą įgyvendinimą;
 - b) užtikrinti dinamišką ES *acquis* perkėlimą šiose trijose šalyse;
 - c) numatyti vienodą susitarimo nuostatų taikymą ir nuoseklų aiškinimą ir
 - d) apimti sąžiningą, veiksmingą bei efektyvų ginčų sprendimo mechanizmą.
38. Taryba pabrėžia, kad svarbu suderinti Andoros, Monako ir San Marino darbo ir socialinės apsaugos teisės aktus ir praktiką su ES ir tarptautiniais standartais.
39. Taryba palankiai vertina šiuo metu Andoros, Monako ir San Marino dedamas pastangas siekiant pritaikyti mokesčių srities teisės aktus ir praktiką prie ES ir tarptautinių standartų. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. balandžio ir liepos mėn. EBPO pasaulinis skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių tikslais forumas paskelbė, kad Monakas ir San Marinas atitinka tarptautinį standartą dėl keitimosi informacija gavus prašymą.
40. Taryba palankiai vertina konstruktyvų, skaidrų ir atvirą bendradarbiavimą su Andora, Monaku ir San Marinu siekiant užtikrinti, kad būtų taikomi ES verslo apmokestinimo elgesio kodekso principai ir visi kriterijai. Šiomis aplinkybėmis Taryba primena, kad 2017 m. gruodžio 5 d. ECOFIN taryba pripažino, kad Monakas laikosi šių principų ir kriterijų. Be to, Taryba palankiai vertina tai, kad Andora ir San Marinas greitai užbaigė savo atitinkamus teisėkūros procesus siekiant iki 2018 m. pabaigos išspręsti ES verslo apmokestinimo elgesio kodekso grupės nustatytus klausimus. 2018 m. gruodžio 4 d. ECOFIN taryba pripažino Andoros ir San Marino padarytą pažangą.
-